

Dietrich Scholze

"Adam Mickiewicz und die
Positivisten. /Adam Mickiewicz a
pozytywiści/", Janina
Kulczycka-Saloni, "Zeitschrift für
Slawistik", Berlin 1975 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 20/1 (63), 267

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) KULCZYCKA-SALONI Janina: Adam Mickiewicz und die Positivisten. /Adam Mickiewicz a pozytywiści/. "Zeitschrift für Slawistik" Berlin 1975, nr 1, s. 13-23.

Rozprawa poświęcona jest recepcji romantyzmu (a szczególnie Mickiewicza) przez polskich pozytywistów lat 70-ych i 80-ych. Autorka wydobywa ambiwalencje antyromantycznej postawy pozytywistycznej i oświetla szczegółowo stosunek pisarzy i krytyków do twórczości i osoby Mickiewicza. Przytaczając kontrowersyjne wypowiedzi literatów, publicystów i historyków z końca XIX wieku, wskazuje na pionierską rolę tego pokolenia w refleksji krytycznej i ocenie twórczości poety (także i "Pana Tadeusza"). Mimo odmiennych pozycji światopoglądowych i filozoficznych pozytywiści pierwsi przekazali dziedzictwo romantyczne, wzbogacone własną myślą, następnym pokoleniom Polaków.

BP/63/102

D. S.

(II) LIBERA Zdzisław: Adam Mickiewicz und die Tradition der polnischen Aufklärung. /Adam Mickiewicz a tradycja polskiego Oświecenia/. "Zeitschrift für Slawistik", Berlin 1975, nr 1, s. 2-12.

Rozprawa traktuje o roli tradycji oświeceniowych we wczesnej twórczości Mickiewicza oraz o stosunku poety do kultury i literatury XVIII wieku. Autor bada szereg wierszy filomackich, by ukazać ich związki z tendencjami oświeceniowymi ("Zima miejska", "Oda do młodości", "Do Joachima Lelewela" i in.), następnie uwidacznia stopniowe odchodzenie poety od ciasnych założeń epoki poprzedniej. Dalej omawia m.in. podjęte w "Panu Tadeuszu" wątki kulturowe, zmiany ideowe widoczne w działalności i twórczości Mickiewicza w świetle jego późniejszej roli - przewodnika duchowego i poety-wieszczka w nowej formacji kulturowej.

BP/63/103

D. S.